

Lesarabrøv

P-talið, 666, embætisvald...

»Og tað fær allar, bæði smár og stórar, bæði ríkar og fáttakar, bæði frælsar og trælur til at seta sær merki á høgri hond sína ella á enni slitt, fyrri at ongin skal kunna keypa ella selja uttan tann, sum hevur merkið, navn djórsins ella tal navns tess. Her ræður um vísdóm. Tan, sum hevur skil, hann rokni tal djórsins; tí at tað er tal mans, og tal hansara er 666. (Opinb. 13,16-18).

Soleiðis sá Jóhannus tíðina, sum koma skuldi. Og tað, sum hann sá, var givið honum í beinleiðis opinbering frá hinum livandi og alvítandi Guði. Jóhannus talar um eina skipan í endatíðini, har treytir verða settar fyrri vanligum handli manna millum, soleiðis at tey, sum ikki vilja ganga undir treytirnar, ikki kunnu keypa ella selja.

Peningaleyša samfelagið
Hugtakið »tað peningaleyša samfelagið« gerst meira og meira aktuelt. Tørvurin á kontantum myntum sum gjaldsmiði gerst minni, so hvørt sum elektroniskur peningaflutningur verður meira brúktur. Skipanir við gjaldskortum, »home banking« yvir telduna og aðrar telduskipanir taka yvir meginpartin av peningamfarinum.

Samstundis verður eftirlitið við vörum, sum verða handlaðar millum lond og innanhýsis, styrkt, soleiðis at alt, sum fer fram av handli manna millum, verður skrásett. Alt gongur móti eini fullkomnari skráseting av tí, sum fer fram innan keyp, sølu og gjald. Embætisfólk, væl hjálpt av politikarum, liða undir somu sjúku: SKRÁSETINGARSJÚKUNI. Tað er so ómetaliga lætt at grundgeva fyrri fyrimunum við at skráseta. Tí hava vit eisini her á landi eina so útholaða og máttleysa skrásetingarlóg.

So fá siggja vanda, og vit, sum ditta okkum at ávara, verða rópt fundamentalistar, sum siggja tróll á alljósum degi. Men kanska kunnu vit her minna á søguna um keisarans nýggju klæði. Har vóru øll samd

um ikki at siggja »tröllini«, hóast øll sóu tey.

Hvat sá Jóhannus?

Eg fymynda mær, at Jóhannus sá eina skipan, har tann fullkomna skrásetingin av øllum handli gjørdist veruleiki. Tankin um at festa eitt microchip ella líknandi á handarbakið ella á pannuna er ikki nýggjur. Tá fólk so fara til handils og skulu gjalda, fara tey ikki sum nú niður í lunnan eftir peningi ella gjaldskortinum, men tey rætta bert hondina fram. Í microchipinum á handarbakinum hevur persónurin sít identitetsfrámerki (t.d. P-tal), bankaupplýsingar v.m., so tá hann rættir hondina fram, sigur maskinan í handlinum »bipp«, og peningurin fyrri vörurnar er fluttur frá hansara peningakonto til handilsfyrstakuna.

Skráseting av persónligum upplýsingum

Hetta er alt ógvuliga »óskyldugt« og skuldi ikki givið nakra orsök til mótmæli. Men framtíðar vandin í eini slíkari skipan er av heilt øðrum slag. Sum tíðin fráfríður og menniskju hava vant seg at liva við eini slíkari skipan, vilja aðrir møguleikar stínga seg upp. Og menniskjuni líkt hevur hon ongantíð himprast við at fara so langt sum tilber. Við hesi gjaldskráseting kann nevniliga ein sera umfangandi SKRÁSETING AV PERSÓNLEGUM UPPPLÝSINGUM fara fram. T.d. kunnu allar upplýsingar um okkara dagliga brúk skrásetast, so sum hvat slag av vörum, vit keypa, nær og hvar vit keypa, og fyrri hvussu nógv. Okkara ferðamynstur kann kortleggjast, nær vit vóru hvar, og hvat vit keyptu har. Soleiðis kunnu hagtøl lættliga fás til veg, eitt nú hvussu nógv og hvørji eitt ávíst tíðarskeið hava keypt sigaretter, tíðarrit (t.d. politisk), sprutt, sjukulátu, breyð o.a., alt skrásett við aldursbýti, kyni, nøgd osfr. Hesar upplýsingar eru eisini »óskyldugar«. Undanfærslan fyrri at loyva slíkum skrásetingum verður, at tær bert verða nýttar til at gera hagtøl burtur úr við teirri hovuðs- undanfærslu, at betri stýring

fæst á landsbúskapinum.

MEN! Hesar upplýsingar kunnu eisini nýtast til heilt onnur endamál. T.d. karakterlýsingar av tí einstaka persóninum. (Løngu nú verða royndir gjørdar á hesum øki). So hvørt, sumteldan víðger fyriliggjandi upplýsingar um tann einstaka, kann hon neyvt ávísja, hvat slag av persóni, talan er um. T.d. hvønn politiskan lit hann hevur, hvørja trúgv hann hevur, veikir og sterkar síður, hvat hann kann lokkast til, hvørji lóyndarmál hann hevur osfr.

Fyrri vanligu føroyingin kann hetta tykjust sum heilaspuni. Men vit skulu ikki so langt fyrri at siggja avleiðingarnar av skrásetingarskipanum um persónlig viðurskifti. Hugsu um jødaskráseting upp gjøgnum søguna og serliga í okkara öld. Ella vit kunnu nevna fregnartænastuvirksemi í teimum flestu av heimsins londum. Ella skráseting av teimum kristnu í Kína enn í dag. Og tá er hendan skráseting farin fram uttan telduhjál. Hvat kunnu vit ikki vænta nú við hjál frá telduni? Endatíðarforfylgingin av teimum kristnu, sum Jóhannus talar um í Opinberingini, kemur hugsandi at byggja á slíkar skrásetingar.

»Jamen hatta hendir ikki í Føroyum«. Nei, kanska ikki av okkara egna vilja. Men tað kemur inn á okkum uttanfrá. T.d. verða vit so at siga dagliga neyðtíkin av ES-krøvum og -fyriskipanum, gjørd av fyrri okkum okendum og óviðkomandi persónum, hóast vit liggja langt burtur frá teimum á allan hátt. Internetið er komið uttan eina einastu politisku viðgerð. Alt tað, sum politikarar hava strítt hart ímóti í mong ár av ófyllgjaskapi og ósiði uttanfrá, hevur internetið uttan politiska viðgerð borið inn í so at siga hvørt heim í Føroyum. Hvør hevur valdið???

P-talið

P-talið umboðar í Føroyum alt meira ta eindina, sum verður brúkt fyrri at eyðmerkja einstaklingin. Fleiri almennir stovnar kunnu í dag um P-talið leita upplýsingar fram um okkara per-

sónligu viðurskifti. Og tráðan eftir at samkyrta hesar upplýsingar gerst alt meira sjónlig. Trýstið frá embætisfólki á politikararnar økst í hvørjum, og politikararnar dragna og toygna so við og við. P-talið er í Føroyum ein eignaður slóðbrótari fyrri umtalaða 666-skipanini.

Miðflokkurin ávarar

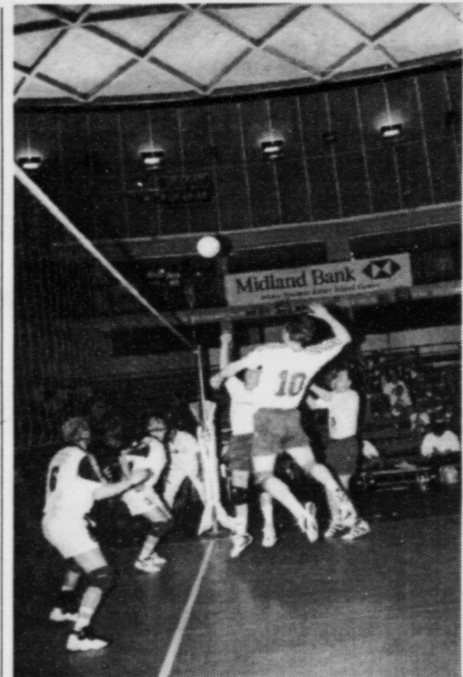
Miðflokkurin hevur ferð eftir ferð víst á vandan við at geva almennum stovni loyvi at nýta P-talið í sínum teldukervi. Og ferð eftir ferð hava flokkar, sum annars siga seg at byggja á eitt kristið grundstøði, verið heitir talsmenn fyrri at loyva undantøkum í skrásetingarlógini, so embætisveldið enn einaferð vann nýtt land. Og tað vísir seg ikki at helma í. Støðugt stínga nýggir tórvir seg upp, so politikarar verða »blindaðir« til at »siggja« tað neyðuga í at loyva fleiri og fleiri at nýta P-talið. Og enná við samkyringum millum stovnar. Miðflokkurin vil framhaldandi ávara ímóti hesum vanda, sum bara gerst størri, sum dagurin nærkast.

Lóg um gjaldskort

Undir lógtingsviðgerðini av einum máli um at seta í gildi fyrri Føroyar danska lóg um gjaldskort ávaraði undirritaði vegna Miðflokkin móti hesi lóg. M.a. vísti eg á, at hendan lógin er ein náttúrligur liður á leiðini fram móti peningaleyša samfelagnum. Eisini vísti eg á, at vit sum føroyingar skjótast skulu brynja okkum til at taka ábyrgd av hesum lógarkøki, so at vit sleppa undan, at eitt fyrri okkum fremmant ting situr og ger lógi til okkum at liva ndir. Vit eiga sum skjótast at taka hesi viðurskifti upp, so vit til eina og hvørja tíð kunnu ráða okkum sjálvum eisini á hesum øki. Og meira nú enn nakrantíð, nú Danmark alt meira gevur seg inn undir ES-vald.

Miðflokkurin virkar fyrri, at vit koma at stýra hesum viðurskiftum eftir okkara egnu fortreytum, og ikki eftir hvat umheimurin krevur og væntar.

Bill Justinussen,
flokksstjórnarformaður

Vunnu fyrstu dystirnar í flogbóliti

Oyggjaleikirnar: Bæði menninir og kvinnurnar vunnu fyrstu dystirnar í flogbóliti

Føroysku flogbóltsfólkini lögdu fyrri við at vinna sínar dystir í 1. umfari.

Menninir spældu móti Grønlandi, og har var føroyska liðið nógv betur. Føroyar vunnu øll trý settini, og spælið var gott.

– Vit skulu vera fegnir um, at vit vunnu dystin, og so kunnu vit eisini fegnast um, at spælið var gott, segði Kim Rafn, venjari, eftir dystin.

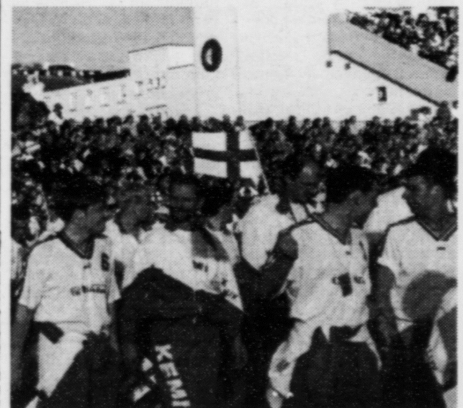
Víðskiftið áðrenn flogbóltslandsliðið fór til Oyggjaleikarnar vóru bæði liðini á venjingarlegu í Danmark. Mansliðið ætlaði at fáa dyst móti Grønlandi,

sum eisini var statt har, men grønlandingar fóru seg undan, tí teir skuldu spæla móti Føroyum í fyrsta dystinum á Oyggjaleikum.

– Vit høvdu hoyrt, at grønlandska liðið hevði tikið seg nógv fram, og tað kann væl vera, men teir hava ikki tikið seg so nógv fram sum vit hava, segði ein fegin Niclas Joensen, venjari, eftir dystin.

Eisini kvinnurnar gjørdur bart móti grønlandska mótsøðuni, og eingin ivi var heldur har um úrslitið. Føroyska liðið vann 3-0.

ek

Um lesarabrøv o.l.

Lesarabrøv og líknandi tilfar, ið verður sent okkum, skal hava avsendara, t.v.s. navn, adressu og telefonnr. Blaðstjórin skal vita, hvør skrivað hevur, eisini um brøv ynskjað dulnevnd í blaðið.

Vit kunnu annars ikki geva tykkum, ið skriva, vissu fyrri, at lesarabrøv viðmerkingar o.l. koma í blaðið sama dag, sum tað er móttikið. Tað veldist um tøka setiorðu og pláss.

Blaðstjórin